

RODICA OJOG-
BRAȘOVEANU

APEL DIN NECUNOSCUȚ

Ediția a III-a

NEMIRA

Partea I
TELEFONUL

Ninsoarea începuse pe la prânz. O ninsoare cuminte, cu fulgi mari zăbovind mult în văzduh, o ninsoare care însuflețea amintiri: vacanțele copilăriei, casa bunicilor, parfumul de sărbătoare din bucătăriile încinse și prietenoase.... Alămăria strălucește, oalele sunt roșii cu buline albe, gospodina îmbujorată înțepă cu paiul smuls din mătură cozonacii dolofani...

Târziu, spre miezul nopții, se pornise viscolul. Brusc și cu înverșunare.

Locotenentul Andrei Dumitrașcu, la fereastra biroului, își trecu arătătorul peste buze cu un gest care-i era caracteristic.

— Aș zice că afară-i o vreme creață.

Traian Ionescu, la fel de tânăr și cu același număr de stele pe epoleți, se interesă mașinal:

— Crezi?

Andrei se desprinse de geam și își vârî adânc mâinile în buzunarele pantalonilor. Avea douăzeci și trei de ani, ochi albaștri cu gene frizate – „Îți vine să înnebunești!“ obișnuia să afirme vară-sa, o fată hotărâtă, cu certe vocații de căpitan de pirați; „Un bărbat nu merită asemenea po-doabă!“ – bărbia despicală și mult vino-ncoa. O anume neliniște a privirii

însă, ca și tremurul buzelor în unele momente, mărturiseau observatorului atent mai multe decât înfățișarea de bărbat care place femeilor, voios și mereu sigur pe el.

— Cum naiba poți să-ți pierzi vremea cu fleacuri din astea?

Traian își ridică ochii din revista *Rebus* și lăsă pixul să alunece pe sticla biroului.

— Tu ce faci în recreații? Îl studiezi pe Kant?

— Cum ai ghicit? Suni la primul lui comandament major! Scandă: Comportă-te în așa fel, încât fiecare dintre acțiunile tale să poată deveni o regulă de conduită universal valabilă.

Traian, scund, oacheș, cu aspect și temperament tipic meridionale, se strâmbă.

— Să mă scuze papa Kant, dar porunca mi se pare absolut cretină. Imagina probabil o lume în care viețuitoarele erau trase la xerox. Slavă Domnului, nu toți au timp să-l conspiceze. Altfel, viața ar deveni îngrozitor de monotună.

Andrei dădu un bobârnac Snagovului de pe birou. O țigară își scoase capul de filtru și locotenentul îl prinse între buze.

— Am afirmat totdeauna că ignoranța e mama fericirii.

— Te-aud prima oară enunțând panseul. Oricum, chestia mă lasă rece. Prefer analfabet și voios ciocârlie decât cult și nevrozat. Să-mi plouă mereu albastru... Întinse mâna după pix: Ascultă, ce naiba poate să fie chestia asta? „Inițiale disperate?” E din trei litere și...

Îl întrerupse telefonul. Locotenentul Dumitrașcu, în picioare, ridică receptorul.

— Da, miliția...

Un glas vătuit – „femeie în vârstă și bolnavă”, califică reflex Andrei – repetă, încercând parcă să se asigure:

— Miliția...? Ajutor! Salvați-mă, oameni buni...

Andrei, tulburat – glasul îi transmisese instantaneu panica – se bâlbâi:

— Ce s-a întâmplat?... Cum vă numiți?...

Traian Ionescu deveni atent. Când se încrunta, sprâncenele se plisau ca la fustele soarelui, moderne acum douăzeci de ani. Ridică al doilea receptor. Vocea continuă, pierzând din intensitate:

— Sunt plină de sânge... mor... Oameni buni...

Convorbirea se întrerupse.

Andrei, tulburat peste măsură, rămase cu receptorul în mână. Strigă de câteva ori „alo!” Traian își reveni primul.

— A închis.

— Ce facem?

Celălalt ridică din umeri.

— Nimic. Centrala telefonică Sud nu funcționează. Nu putem localiza apelul.

Andrei strânse spătarul scaunului până i se albiră degetele.

— Și totuși ce facem? Femeia e pe moarte.

Traian arboră un aer tonic, dar intonațiile erau nesigure:

— N-o lua în bernă. S-ar putea să fie un banc.

— Nu! respinse Andrei. Vocea asta nu mințea. Nenorocita e în primejdie.

— S-ar putea să fie o alarmă falsă, bătrânii intră în panică la cea mai mică nevralgie.

Andrei își săltă bărbia încâpățanată.

— Și dacă nu-i așa? Dacă femeia e realmente în pericol de moarte?

Traian îi prinse umărul.

— Calm, Andi.

— Calm?!

— Ai altă soluție? Nu putem face altceva decât să așteptăm. Cine știe... poate mai sună.

Andrei îl privi năuc, de parcă n-ar fi înțeles sensul cuvintelor.

„Cât e de sentimental!” gândi Traian Ionescu. „Și când te uiți la el, zici că-i viking. Halește gali, nu chifteluțe de pește la Gospodina, voiajează în corăbii piraterești, cu nasul cârn, și nu cu 84 de la Primărie în

Crângenii, o iubește pe Marabula, fiica lui Ochi de Șoim, și nu pe Lili, șoricuța de la Financiar...”

Andrei începu să râdă. Surprins, Traian se interesă:

— Poate ești drăguț să-mi explici unde-i umorul *cestiei*?

— Cum e definiția aia din trei litere? Inițiale desperate... Ei bine, nu trebuie să căutăm prea departe...

— Adică?

Andrei stinse țigara abia aprinsă. Se interesă sarcastic:

— Ce-ai zice de... S.O.S.?

Traian, rezemat de spătar și cu picioarele urcate pe masă – poziția clasică din biroul șerifului, undeva într-o localitate mărunță din Texas ori Michigan – îl cerceta pe Andrei cu o curiozitate în care se amestecau studiu științific, calm și o ironie ușoară. Andrei părea neliniștit și fuma țigară de la țigară cu o voluptate și într-un ritm pe care avea să le regrete peste douăzeci sau treizeci de ani. Un surâs îngăduitor întindea buzele cu contur hotărât ale lui Traian. „Îi place să treacă drept un dur, dar în fond rămâne o inimă de fecioară...”

Se știau încă de la grădiniță. Pe atunci, Andi purta breton și la gât un pompon roșu, era rușinos nevoie mare și, pus să recite o poezie, îi dădea lacrimile de timiditate. Anii care urmaseră, copilăria propriu-zisă și adolescența, nu-l ajutaseră deloc să-și înfrângă complexul. Atmosfera din casa Dumitrașcu era greoaie, veșnic tensionată, de cum pătrundeai în vestibulul cu miros de galoși și naftalină simțeau o strângere de inimă, iar oaspeții întâmplători, musafiri sau prieteni, îndreptau priviri disperate spre ușă, așteptând să se consume timpul convențional minim destinat unei vizite. Vecinii ocazionali siliți să bată la ușa soților Dumitrașcu mânași de necesitățile blocului refuzau totdeauna să se așeze: „Aștept un telefon din provincie... Trebuie să vină Sandu de la școală... Îmi dă laptele în foc...”

Părinții lui Andi nu se înțeleseseră niciodată, iar băiatul, cumva părătitor, își spusese adesea că fiecare din ei ar fi putut să fie un soț bun, dar cu alt partener. Sub același acoperiș însă, unul devenea fiară, iar

celălalt catâr îndârjit. Scandalurile continue îl marcaseră pe Andi care devenise nervos, timorat și de o sensibilitate bolnăvicioasă. I se întâmpla să intre în casă și doar din pustiul camerei de zi să simtă că cei doi se ocăraseră cu nădejde, că pahare, furculițe, bibelouri zburaseră din încăperea în încăperea. Delicat și orgolios, spaima, teroarea copilăriei lui fusese ca nu cumva vreun prieten sau coleg să asiste la diurnele scene de familie. Umiliința pe care ar fi încercat-o în asemenea momente ar fi fost de nesuportat. De aceea, nu invita pe nimeni acasă, deși avea camera lui complet izolată și i-ar fi plăcut să asculte împreună cu băieții casele cu Julio Iglesias; fusese singurul elev din clasă care nu-și chemase niciodată colegii de ziua lui.

Traian intuise situația încă de pe când avea paisprezece ani. Bineînțeles, Andi nu se confesase niciodată – și-ar fi tăiat mai degrabă mâna dreaptă decât să vorbească despre insultele și blestemele de care vuia casa – dar Traian avea spirit de observație și o pătrundere a naturii umane cu totul neobișnuite pentru un băiețandru. Observase de exemplu că soții Dumitrașcu nu ies împreună decât în împrejurări excepționale și niciodată de braț, iar atunci doamna are gura crispată de nemulțumire și ură. Pe chipul domnului se citește o scârbă, o lehamite cutremurătoare. Mai constatase că Andi nu scăpa niciun prilej să pomească de „bătrânii” lui, relatând diverse istorioare hazlii din care se deslușeau două siluete simpatice, afectuoase, trăind într-o armonie deplină. Subiect predilect și ciudat la un puști de doisprezece-treisprezece sau paisprezece ani. Colegii, mai puțin atenți și lipsiți de bosa investigațiilor psihologice, îi tăiau vorba trecând din nou la figura de karate a lui Charles Bronson din ultimul film, golul marcat de Cămătaru în minutul douăzeci și nouă sau refrenele formației Savoy...

Când părinții lui Traian zugrăviseră casa, vrând să fie mai degajați în balamucul de boarfe făcute movilă și cărate de colo-colo, ziare, cearșafuri, găleți cu var și ulei, îi sugeraseră băiatului să doarmă câteva nopți la Andi. Locuiau în blocuri alăturate și erau prieteni nedespărțiți.

Traian n-avea să uite niciodată figura lui Andrei. Se albise și, din cauza spaimei, nu reușea să scoată un sunet. Apoi, se eschivase îngrozitor de stângaci. Le veniseră rude din provincie, ba chiar și niște prieteni.

„Da... știi, ai mei sunt cam petrecăreți... S-au mai anunțat niște șmecheri din Constanța...”

— Ați adunat la vreo trei’ de inși, constatase ironic Traian.

— Precis... Ce să-i faci? Răsese forțat Andrei... Indivizii-s puși pe blestemății...

Spre șaisprezece ani, pentru cei care-l observau superficial, Andrei se schimbaseră. Se dezvoltase fizic în chip neașteptat – dintr-un băiețel sfrijit și întotdeauna mai scund decât colegii lui ajunsese printre cei mai înalți din clasă – carura deja remarcabilă prefigurând viitorul atlet. Noii „fotografii”, Andrei îi asortase o tipologie pe potrivă, construindu-și un gen străin, despre care își închipuia că e bărbătesc. Intraseră multe în sosul acela: conversație flegmatică, săracă în semne de exclamație – vezi, Doamne, tipul blazat, fără emoții și deplin stăpân pe reacțiile lui – scepticism ostentativ care uneori tangenta cinismul. O atitudine proprie individului cu experiență de viață tumultuoasă, imun oricărei surprize: nimic nu mai izbutește să-l uimească. Philip Lombard, de pildă, al Agathe Christie, constituia pentru Andi un prototip de bărbat fascinant. Bineînțeles, din inventarul „modelului” excludea genocidul săvârșit în jungla africană.

„În fond, își zicea Traian, pe care travestitul lui Andrei nu înceta să-l amuze, a rămas același băiat bun și sentimental.” Iar dacă aerele virile izbuteau să amuze niscăi mucoase romantice, cu atât mai bine! Pe undeva, Traian îl asocia cu soră-sa, Livia. Fata avea șaisprezece ani și își schimba identitatea în fiecare zi. Luni se lua drept Liz Taylor, marți Lili Serghiev, faimoasa spioană din cel de al Doilea Război Mondial, miercuri Scarlett O’Hara, joi Marguerite Gauthier și așa mai departe. Se comporta în consecință, compunându-și facies-ul și starea de spirit corespunzătoare, adecvându-și, firește în măsura posibilităților, pieptănătura și ținuta vestimentară. Într-o zi, apăruse la cină cu pipa bunicului

ținută în căușul palmei. Era goală, firește, ceea ce n-o împiedica să tragă din ea cu conștiinciozitate. Taică-său își ridicase ochii din ziar aiurit:

„Asta ce drăcovenie o mai fi?”

Livia, care abia așteptase întrebarea, deslușise important, pe un glas baritonal:

„Cred că până la urmă m-am decis. De fapt e hotărârea mea de-fi-ni-ti-vă!”

„A noua doar în săptămâna curentă și nu mă îndoiesc, la fel de interesantă.”

„De data asta e foarte serios. Am ajuns la concluzia că trebuie să mă fac detectiv. Simt că am vocație și cred că-i meseria cea mai fascinantă.”

„Aha!” pricepuse taică-său. „Și-acum, pesemne, te cheamă Maigret. Hm, adăugase evitând să se uite la Traian, îmi închipuiam că pentru o familie un singur aiurit e de-ajuns...”

„Ce înțelegeți tu..?”

„Mult mai puțin decât voi, firește...”

Andrei stinse țigara și continuă să măsoare cu același număr de pași biroul.

Traian, strivind mucul lui Andrei, din care se mai prelingea un firicel de fum, se interesă:

— Ce faci? Dai ora exactă?

Andrei răspunse iritat, fără să se oprească:

— Mă dau în vânt după tipii spirituali.

— Și eu, după mocofanii sentimentali.

— Ce vrei să spui?

Traian abandonă pixul și își vârî mâinile în buzunarele pantalonilor.

— Te frământă chestia cu bătrâna și nu înțeleg de ce te ascunzi. E o dovadă de umanism, exemplu de responsabilă atitudine cetățenească.

Andrei se crispă, roșind până la urechile care, în mod ciudat, rămăneau totdeauna albe. Nu suporta să fie surprins în momente de slăbiciune și lupta din răputeri să-și camufleze emoțiile. Atitudinea n-avea nimic de-a face cu mentalitatea britanică rigidă care consideră că disimularea,

deplina stăpânire a stărilor de spirit excesive reprezintă o chestiune de decență și educație cu etichetă de neconfundat – Eton și Oxford –, ci constituia reacția caracteristică timidului. Acestea, chiar când se înecă, îi e jenă să strige ajutor. Andrei afișă un aer degajat.

— Păcatul tău, bătrâne, e că te consideri teribil de iscusit. Mă frământă acum cu totul altă problemă....

Traian râse.

— Cine câștigă alegerile în Gabon. Mie-mi spui?

Trilul telefonului îl întrerupsese. Ridică receptorul, Andrei urmărindu-l înfrigurat. După schima de plectiseală ivită brusc pe chipul lui Traian pricepu că Solange (o chema de fapt Silica de la Vasilica) a visat iar ceva sau și-a amintit că au trecut trei sferturi de oră de când i-a spus ultima oară „te iubesc, iepurașule!”

Își privi instinctiv ceasul. Al cincilea apel și-i abia unsprezece... „Doamne sfinte, ce mățâ pisăloagă! Când vorbește parcă miaună. N-aș îndura-o nici zece secunde fără să-i dau un ultimatum.”

Din replicile seci, monosilabice, ale lui Traian, își imagina lesne „textul” lui Solange:

„Mă mai iubești, iepuraș?”

— Bineînțeles.

„Ești sigur că nu mă minți?”

— Absolut sigur.

Pixul lui Traian începu să lovească ritmic sticla biroului. Era rândul lui Andrei să-și vâre mâinile în buzunarele pantalonilor și să se amuze privind-l țintă.

„Sigur, sigur?”

— Absolut sigur.

„Cât mă iubești?”

— Imens.

„Știi, am visat că mergeam amândoi, înțelegi?”

— Înțeleg foarte bine. Mergeam amândoi...

„Călare pe măgar sau cu tramvaiul”, presupuse Andrei, „n-are importanță...”

— Interesant... Extrem de interesant, Solange, dar crede-mă, sunt în momentul de față extrem de ocupat.

„Îmi închipuiam că mă iubești.”

— Dar te iubesc! strigă exasperat Traian și rămase cu receptorul în mână. Solange închisese.

Andrei rânji:

— Hollywood? Vreau să zic, ultimul stil?

— Ce naiba vrei? îl repezi Traian.

— Altfel, îmi închipuiam că arată show-ul cu „te iubesc”. În orice caz, din câte îmi amintesc eu și mi-au povestit bunii și străbunii, declarația nu semăna cu un răget de măgar fioros.

Traian avu un gest de enervare, „n-ai decât să crezi ce-ți place”, și își relua pixul. Dar pătrățelele îi dansau dinaintea ochilor, degetele îi tremurau ușor. Era un bărbat lipsit de astâmpăr, impulsiv, și, începând de la șaisprezece-șaptesprezece ani, când mai toți adolescenții încearcă să-și modeleze felul de a fi după un anume model sau să se autodepășească, principalul lui efort fusese acela de a învăța să se stăpânească mai bine.

„A avea sânge rece” era o expresie frecventă în conversația lui Traian și-ți venea să crezi că pentru el aceasta era singura calitate care contează și determină personalitatea unui individ.

Acum spumega de furie, mai ales împotriva lui însuși. N-o iubea pe Silica. Îl agasa până la disperare, disprețuia mofturile ei cu pretenție de distincție „sunt o lady”, stratagemile de a-i împleni un laț extrem de iscusit la capătul căruia se aflau o verighetă și binecuvântările unui tip jovial cu panglică tricoloră și expresie sărbătorească. Și totuși nu avea suficientă tărie de a o trimite la plimbare. Situația absurdă era caracteristică pentru felul lui de a fi. Făcea parte dintre bărbații cu succese spontane, răpunând fără cel mai mic efort o oaste de inimi și al căror număr de telefon figurează în douăzeci-treizeci de agende cu miros de pudră și colonie franțuzească la modă.

Andrei își închipuia despre el că ar fi un colecționar, ceea ce nu era tocmai adevărat. În realitate, Traian, flatat de atenția constantă a „zânelor”, se simțea incapabil să trieze, dar mai ales să rupă, să renunțe. Chiar când se despărțea de o femeie, continua să-i dea telefoane de politețe, nu uita s-o felicite de sărbători și de ziua ei, nu ezita să-i facă mici servicii. Pe Solange o cunoscuse la discoteca din Mamaia și, în seara aceea violet, cu irizări sifidii, fata i se păruse extrem de seducătoare.

Chipul de pisicuță cu ochii chihlimbarii care văd și noaptea aproape tot atât de bine ca și ziua, felul cum își țuguia buzele făcând botișor, trupul fragil – Traian detesta formele generoase („dacă am chef de o friptură mă duc la birt”) – maniera insinuant-provocatoare, dar deloc vulgară de a dansa creau o atmosferă particulară, un climat special, inedit, aparținându-i, își zicea Traian, exclusiv lui Solange.

După o lună, se săturase până peste cap de „climatul inedit”. Era geloasă, posesivă, săcâitoare, simțea nevoia în permanență să fie asigurată că e adorată. „Pentru fata asta nu există pe lume nimic altceva decât dragostea”, conchisese, ignorând însă un adevăr elementar. Spre deosebire de bărbați, pentru care chiar dacă sunt extrem de îndrăgostiți delimitările rămân categorice – iubita, cariera, serviciul, meciurile de fotbal, alte pasiuni își au fiecare compartimentul său și coexistă – la femei, chiar intelectuale fine, dragostea rămâne preocuparea majoră a existenței și se simt afectate când nu constată la partener o atitudine absolut identică. „Auzi, a preferat să se ducă la meci, sau să se umfle de bere împreună cu un fost coleg de la Craiova, alt derbedeu probabil, în loc să stea cu mine...”

Când telefonul sună din nou, Traian aruncă enervat pixul care se ciocni de sticla biroului, apoi plonjă spectaculos în coșul de hârtii.

— Fir-ar să fie! A căpiat?!

Surâzând cu o ironie sângeroasă, Andrei ridică tacticos receptorul. Gesturile erau atât de desfăcute, încât ai fi zis că-i filmat cu încetinitorul. Recunoscuse imediat glasul bătrânei:

— Alo, miliția! Ajutor...

— Numele dumneavoastră! Numele și adresa, ceru locotenentul sugrumat de emoție.

— Mor... sunt plină de sânge...

— Cum vă numiți? Unde stați...?

— Mor... Veniți imediat...

— Unde stați?! strigă Andrei.

Vocea bătrânei, ostenită, abia se mai deslușea:

— Nu știu... am uitat... Ajutor...

Convorbirea se întrerupse din nou. La ferestre, gâfâia viscolul.